

ШЕШІМ

29.05.2020 ж.

Нұр-Сұлтан қаласы

РЕШЕНИЕ

№ 490/65 -VI

город Нур-Султан

**Нұр-Сұлтан қаласындағы
мектеп оқушыларының денсаулығын
сақтауды қамтамасыз ету**

Нұр-Сұлтан қаласы әкімінің орынбасары Б.М. Мәкеннің «Нұр-Сұлтан қаласындағы мектеп оқушыларының денсаулығын сақтауды қамтамасыз ету» мәселесі бойынша баяндамасын тыңдап әрі талқылағаннан кейін, мәслихат сессиясы жергілікті атқарушы орган Нұр-Сұлтан қаласындағы мектеп оқушыларының денсаулығын сақтауды қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды қабылдап жатқандығын атап өтті.

Елордада бастауыш сынып оқушыларын тегін тамақпен толық қамту жүзеге асырылды. 171 112 бала ыстық тамақпен, оның ішінде 94 272 бала тегін тамақтандырумен қамтылған.

2019 жылдан бастап «Нұр-Сұлтан қаласының Активтер және мемлекеттік сатып алу басқармасы» ММ тамақтандыру бойынша конкурсның бірыңғай үйымдастырушысы болып анықталды. Мектептердегі тамақтандыру Қазақ тағамтану академиясының тамақтандыру мәселелері институтымен келісілген 4 апталық мәзірге сәйкес жүзеге асырылады. Мектептердегі тамақтандыру сапасын жақсарту үшін асханаларда жабдықтаушылармен бейнебақылау және қолма-қол ақшасыз төлем жүйелерін орнатуға қойылатын талаптар әзірленді және тендерлік құжаттаманың техникалық сипаттамаларына енгізілді.

Оку-тәрбие процесін үйымдастыру кезіндегі қауіпсіздікті бақылау басым бағыттардың бірі болып табылады, соның ішінде білім беру үйымдарына қауіпсіз тасымалдау, кіретін жолдарды жөндеу, жаяу жүргіншілерге арналған белгілер мен бағдаршамдар орнату.

Мектептерде өрт қауіпсіздігі жағдайын қамтамасыз ету аясында «Антипаника» жүйесі жұмыс істейді, автоматтандырылған есіктер апат кезінде оңай және еркін шығуды қамтамасыз етеді. Оку орындарында турникеттер мен дабыл түймешігі орнатылған. Кіруді ұнемі бақылау арқылы өткізу режимін күшету бойынша жұмыс жүргізілген, тәулік бойы кезекшілік үйымдастырылған.

Окушылардың психологиялық денсаулығын қолдау үшін «Астана дарыны» орталығында Психологиялық қызмет жұмыс істейді. Екінші жыл

қатарынан «Ата-аналар клубы» қоғамдық диалог алаңы жұмыс істейді, оның құрамында қазір 97 ата-ана бар.

Жергілікті атқарушы орган білімге ерекше қажеттіліктері бар балалардың құқықтарын іске асыруды қамтамасыз етеді. Қалада білімге ерекше қажеттіліктері бар 9 мың бала бар. Инклузивті білім беру жүйесі жыл сайын балабақшадан бастап колледжге дейінгі барлық деңгейде жетілдірілп отырады. Балаларға кепілдендірілген көмек, тасымалдан алып бару үйимдастырылған. Инклузивті білім беруді қолдауға арналған ресурстық оку кабинеттері 15 жалпы білім беретін мектеп базасында жұмыс істейді, олардың 10-ы эмоционалды және еріктік ауытқулары бар (аутизм) балаларға қолдау көрсетеді.

Салауатты өмір салтының ажырамас бөлігі – балаларды спортқа тарту. 88 орта мектепте және 4 қосымша ұйымдарда 23 402 баланы қамтыған 625 спорт секциясы жұмыс істейді. Қазіргі уақытта 84 жалпы білім беретін мектепте көпфункционалды спорт алаңдары бар. 80 мектепте 89 футбол алаңы, 9 мектепте хоккей корты бар.

2019-2023 жылдарға арналған кешенді жоспар аясында 60 мың орындық 47 мектеп салу жоспарланған. Сонымен қатар, 2023 жылға дейін Инвестициялық келісімшарттар арқылы 23000 мектеп және 3800 мектепке дейінгі орны бар 24 жеке меншік мектеп салынады.

2020 жылы 10000 орындық 13 мектепті пайдалануға беру жоспарланған. Откен оку жылымен салыстырғанда оқушылар саны 20 863 балаға өсті. Қазіргі уақытта оқушылар орындардың жетіспеушілігі – 24 390 құрайды.

Сонымен бірге, жергілікті атқарушы органның қала мектептеріндегі оқушылардың денсаулығын қамтамасыз ету бойынша қабылдаған шараларына қарамастан, мәслихат сессиясы бұл салада ерекше назар аударуды және тез арада шешуді талап ететін бірқатар проблемаларды атап өтті.

Мәселен, мәслихат депутаттары қалалық мектептерді аралау барысында жұмыс істемейтін сыртқы бақылау камераларымен, оның ішінде мектеп асханаларымен байланысты жүйелі проблемаларды анықтады. Бейнекамера жазбаларын және басқа да техникалық параметрлерді архивтеуге қатысты мәселелер бар. Осы мәселелердің барлығы жан-жақты шешуді қажет етеді.

Құрамында сынабы бар, ақаулы шамдарды сактауға арналған бөлек орын, оларды жою туралы ұйыммен келісімшарт жоқ.

Білім беру ұйымдарына қауіпсіз жеткізуді қамтамасыз етуде төтенше жағдай кезінде құтқару қызметтерінің кедергісіз өтуіне қолжетімділігі жоқ мектептердегі оқушылардың өмірі мен денсаулығына қауіп тәндіретін елеулі кемшіліктер бар. Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар кешеніне мектептің ішкі және сыртқы кеңістігінің ұйымдастырылуы да енеді.

Соңғы жылдары балалар мен жасөспірімдерде психикалық және мінезділік бұзылыстары жиілеп келеді. Қазақстан суицидтер саны бойынша әлемде үшінші орында және Орталық Азия елдерінің арасында алдыңғы орында. Бұл Дүниежүзілік денсаулық сактау ұйымының мәліметтері.

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің мәліметтеріне сәйкес 2019 жылы республикада 3805 суицид оқиғасы тіркелді, олардың 180-і кәмелетке толмағандар. Нәтижесінде, жергілікті атқарушы органның оқушылардың психикалық денсаулығын қолдауга бағытталған шаралар толық және жүйелі емес.

Мектеп оқушыларының арасында тамақтанудың әртүрлі бұзылулары көп кездеседі, бұл олардың денсаулығына қауіп төндіреді. Балалардың тамақ өнімдерін, мысалы, сүт және сүт өнімдері, балық, жемістер мен көкөністер сияқты өнімдерге қарағанда ұн өнімдері мен картопты шамадан тыс тұтынуы, мектепте және үйде тұтынудың төмен деңгейі мектеп оқушыларының дұрыс тамақтануын ұйымдастырудың арнайы бағдарламасын әзірлеуді және жүзеге асыруды талап етеді.

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың білім алу құқығы толық жүзеге асырылмаған. «Нұр-Сұлтан қаласының Білім басқармасы» ММ ақпараты бойынша, бұл балалардың 80%-і үшін алады, барлық білім беру үйимдары білім беру үйимдарына кедергісіз кіруге қол жеткізе бермейді.

Өскелен үрпақтың денсаулығын сақтау мемлекеттің маңызды стратегиялық міндеті екенін атап өткен жөн, өйткені еліміздің ересек тұрғындарының денсаулығының негізі бала кезінен қаланады. Алайда, кейбір білім беру мекемелерінде спорт алаңдары жабдықталмаған, нысан туралы санитарлық-эпидемиологиялық қорытынды жоқ.

Үш ауысымда оқыту мәселесі өзекті болып қала береді. Бүгінгі таңда қалада үш ауысымда оқытын 10 мектеп бар, 20-ы аса тығыздалған мектеп. Бұл сабак жоспарының талаптарына сәйкес сабак өткізген кезде қындықтар туғызады. 74 мектепте оқушылардың нақты саны жобалық қуаттылықтан асады, олардың 25-інде екі есе көп. Бастауыш сыныптарда санитарлық ережелердің талаптарына сәйкес көлмейтін қосарлы сабак өткізіледі.

Нұр-Сұлтан қаласының мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. «Нұр-Сұлтан қаласындағы мектеп оқушыларының денсаулығын сақтауды қамтамасыз ету» баяндамасы назарға алынысын.

2. Нұр-Сұлтан қаласының әкімдігіне:

«Қазақстан Республикасының білімі туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Заңына сәйкес Нұр-Сұлтан қаласындағы мектеп оқушыларының денсаулығын сақтауды қамтамасыз ету бойынша мемлекеттік саясатты іске асыруға бағытталған қажетті шараларды қабылдау;

жаңа оқу жылы басталғанға дейін барлық мұдделі тараптардың қатысуымен оқушылардың денсаулығын қамтамасыз ету жүйесін ұйымдастыруды жетілдіру бойынша семинарлар өткізу;

Нұр-Сұлтан қаласының мектептерінде санитарлық нормалардың сақталуы мәселелерін ерекше бақылауда ұстау;

елордада мектептегі тамақтандыру комбинатын салу мүмкіндігін қарастыру; «Қазақ тағамтану академиясының тамақтану мәселелері институты» ЖШС бірлесе отырып тамақтану рационы бойынша бірыңғай стандартты өзірлеу;

мектептердің медициналық орталықтарын қажетті медициналық жабдықтармен, дезинфекциялық құралдармен жарақтандыруға жәрдемдесу;

өз қызметін білім беру үйымдарында жүзеге асыратын медицина қызметкерлеріне енбекақы төлеу мәселесін шешу;

елордалық мектептердің спорт залдарына қосымша дефибрилляторлар орнатып, оқытушылар құрамына тиісті үйрету жұмыстарын жүргізу;

мектептегі тамақ өнімдерін жеткізушілерге жоғары талаптарды қамтамасыз ету, тамақ дайындау орындарында бейнебақылауды енгізу жұмыстарын жалғастыру;

мектептердің сыртқы бейнебақылауын үйымдастырударғы жүйелік проблемаларды жою бойынша кешенді шаралар қабылдау;

жасанды бояғыштар, консерванттар, хош иістері кіретін газдалған сусындар мен басқа да өнімдерді мектептерде сатуға тыйым салу;

денсаулықты нығайту, дұрыс тамақтану дағдыларын дамыту үшін оқушылардың рационында көкөністер мен жемістерді құнделікті пайдалану қажеттілігін қалыптастыру кезінде балалар мен ата-аналарға дұрыс тамақтанудың рөлі туралы кеңінен ақпарат беру;

жалпы білім беретін оқу орындарына кіретін жолдардың қауіпсіздігі мәселелерін пысықтау;

оқушылардың психологиялық денсаулығын қолдау бойынша жұмыс жүргізу кезінде, оның ішінде мектеп психологтарын, оқушылар мен олардың ата-аналарын оқытуды, қолданыстағы орталықтармен, халықаралық және қазақстандық үкіметтік емес үйымдармен бірлесіп оқытуды, озық тәжірибелі ақпараттық қолдауды, сенім телефонын және тағы басқаларды оқыту кезінде кешенді тәсілді қамтамасыз ету;

ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен бірге білім алу үшін оқушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ерекше жағдай жасауды қамтамасыз ету;

мектеп оқушыларының саламатты өмір салтын насихаттау бойынша қолданыстағы білім беру бағдарламаларының тиімділігіне жан-жақты талдау жүргізу;

балалар мен жасөспірімдерді дene шынықтыру мен спортқа тарту бойынша жүйелі жұмыстар жүргізу;

елорда мектептеріндегі дene шынықтыру және спорт залдарының материалдық-техникалық базасын жаңарту;

сыныптардағы орын жетіспеушілігі мәселесін шешу үшін жаңа мектептер салу жұмыстарын жалғастыру;

мектептердің түскі асы мен таңғы асының орташа құны бойынша өнірлер бөлінісінде жиынтық ақпарат беру ұсынылсын.

3. Осы шешімнің орындалуын бақылау Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының әлеуметтік-мәдени дамыту мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясына жүктелсін.

**Нұр-Сұлтан қаласы мәслихаты
сессиясының төрағасы**

**Нұр-Сұлтан қаласы
мәслихаты хатшысының м.а.**

А. Табулдина

М. Шайдаров